

Spis treści

Wprowadzenie 5

CZĘŚĆ I. TEORETYCZNE PODSTAWY ANALIZY AUTOBIOGRAFII JAKO FAKTU JĘZYKOWEGO

Rozdział I. Socjologia wobec problemu języka 9

1. Język i mowa: socjologia wobec językoznawstwa 17
2. Socjologia i lingwistyka w wyjaśnianiu zjawisk mowy 23
3. Od badania cech wypowiedzi do badania kompetencji komunikacyjnej: socjologiczne modele języka 25
4. Dualizm języka i mowy jako ogólniejszy dylemat socjologii 34
5. Podsumowanie: socjologia języka jako socjologia wiedzy 46

Rozdział II. Język naturalny jako forma wiedzy 49

1. Strukturalna organizacja języka i „pierwotność ontyczna bytu społecznego” 52
2. Instytucjonalizacja języka i stosunki władzy 58
3. Zróżnicowanie językowe a struktura społeczna 65

Rozdział III. Mowa jako technika życia: teoria kodów językowych Basila Bernsteina 71

1. Pojęcie kodu językowego 72
2. Determinacja kodu i zawłaszczanie struktur symbolicznych: poziom makrospołeczny 77
3. Socjalizacja jako instytucjonalizacja osobowości: psychologia społeczna G. H. Meada 79
4. Więź społeczna i orientacje poznawcze: grupowy poziom konstytucji kodu językowego 82
5. Zróżnicowanie kodów językowych 85
6. Przejsie modernizacyjne a zmiana funkcjonalnej wagi typów kodów językowych 89.
7. Zróżnicowanie językowe w nowoczesnych typach społeczeństw 94

CZĘŚĆ II. PRÓBA EMPIRYCZNEJ ANALIZY AUTOBIOGRAFII

Rozdział I. Autobiografia: teoria przedmiotu i metodologia postępowania badawczego 98

1. Autobiografia: między symbolem a rzeczywistością 101
2. Autobiografie konkursowe: teoretyczne ramy analizy 107
3. Materiały i sposób analizy danych 114

Rozdział II. Pojęciowe kategorie opisu życia i ich zróżnicowanie 119

1. Wewnętrzna struktura życia 119
2. Życie jako całość 130
3. Tożsamość życia: indywidualność autora i uczestnictwo w świecie 144

Rozdział III. Idee życia ludzkiego i typy opowieści 154

1. Idee życia ludzkiego 155
2. Typy opowieści: rozumienie, wyjaśnianie i zdawanie sprawy 161
3. „Względny światopogląd naturalny”: wspólne tendencje myślenia o przeszłości 169
4. Techniki posługiwania się językiem: kody, orientacje poznawcze i kategorie znaczeniowe 177

Rozdział IV. Opowieść o własnym życiu a system społeczny 182

1. Realne czynniki systemu społecznego a „względny światopogląd naturalny” 184
2. Realne czynniki zróżnicowania cech świadomości: społeczne mechanizmy dystrybucji wiedzy 200
3. „Czynniki idealne” w wyjaśnianiu cech świadomości społecznej 206
4. Opowieść o własnym życiu a system społeczny: podsumowanie 212

Bibliografia 216